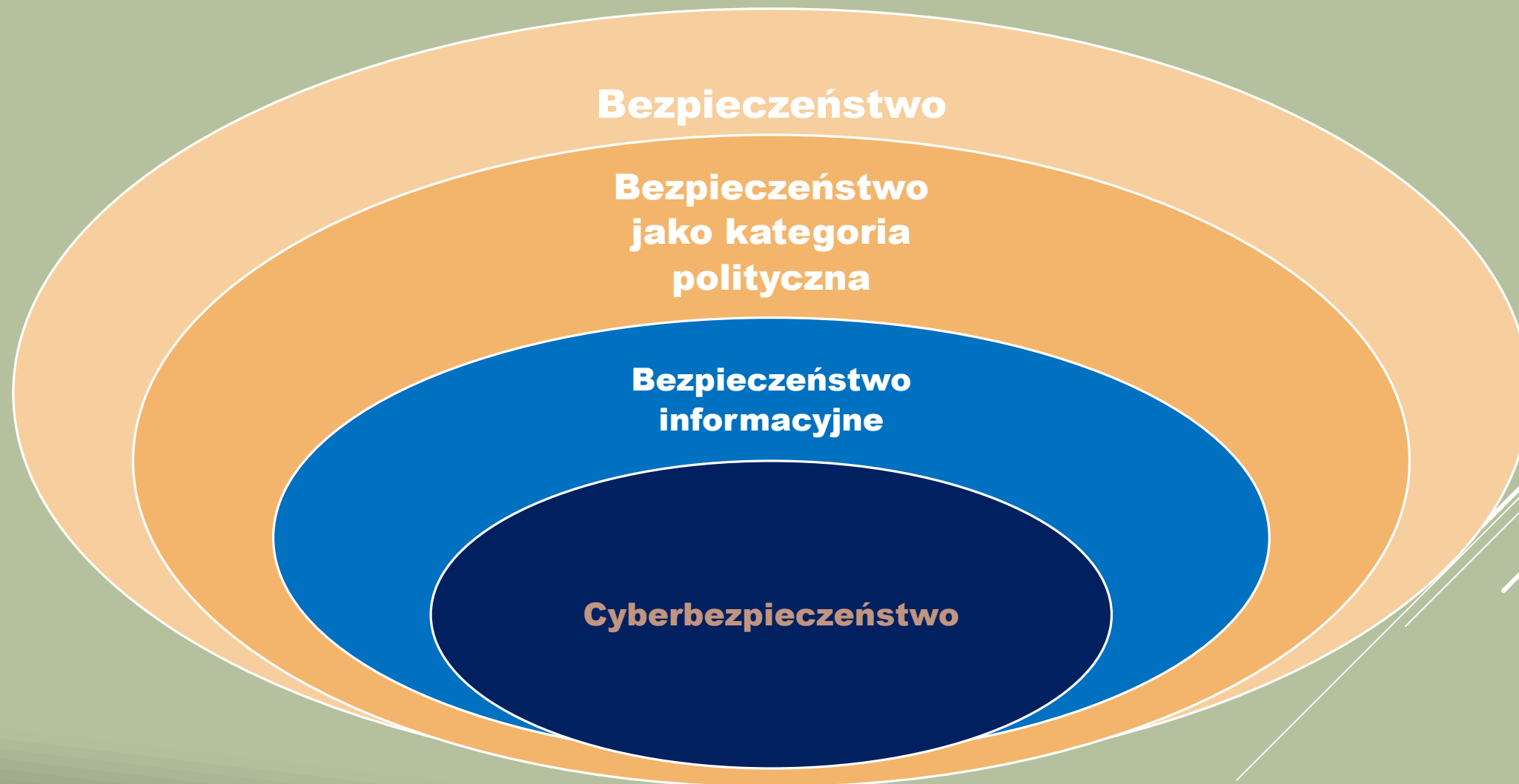

Stanisław Koziej

WIELOWYMIAROWOŚĆ (KOMPLEKSOWOŚĆ) CYBERBEZPIECZEŃSTWA

CYBERBEZPIECZEŃSTWO JAKO RODZAJ BEZPIECZEŃSTWA

Bezpieczeństwo informacyjne państwa - transsektorowy obszar bezpieczeństwa, którego treść odnosi się do środowiska informacyjnego (w tym cyberprzestrzeni) państwa; proces, którego celem jest zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania państwa w przestrzeni informacyjnej poprzez **panowanie we własnej, wewnętrznej, krajowej infosferze oraz efektywną ochronę interesów narodowych w zewnętrznej (obcej) infosferze**. Osiąga się to poprzez realizację takich zadań jak: zapewnienie adekwatnej ochrony posiadanych zasobów informacyjnych oraz ochrony przed wrogimi działaniami dezinformacyjnymi i propagandowymi (w wymiarze defensywnym) przy jednoczesnym zachowaniu zdolności do prowadzenia wobec ewentualnych przeciwników (państw lub innych podmiotów) działań ofensywnych w tym obszarze.

Cyberbezpieczeństwo państwa (bezpieczeństwo państwa w cyberprzestrzeni) - transsektorowy obszar bezpieczeństwa, obejmujący proces zapewniania bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni państwa jako całości, jego elementów (struktur, osób fizycznych i osób prawnych, w tym przedsiębiorców i innych podmiotów nieposiadających osobowości prawnej) oraz będących w ich dyspozycji systemów teleinformatycznych i zasobów informacyjnych.

Rozróżnienie pojęć:

**„BEZPIECZEŃSTWO PAŃSTWA W
CYBERPRZESTRZENI”**

oraz

**„BEZPIECZEŃSTWO
CYBERPRZESTRZENI PAŃSTWA”**

(raczej ochrona cyberprzestrzeni)

CYBERBEZPIECZEŃSTWO A CYBEROBRONA I CYBEROCHRONA

Cyberbezpieczeństwo

Cyberobrona

(cyberbezpieczeństwo militarne, w siłach zbrojnych, w walce zbrojnej)

Cyberochrona

(cyberbezpieczeństwo pozamilitarne)

TRANSSEKTOROWOŚĆ I WIELOPOZIOMOWOŚĆ CYBERBEZPIECZEŃSTWA

Kierowanie bezpieczeństwem narodowym	DZIEDZINY BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO																
	Obronna		Ochronna		Społeczna				Gospodarcza								
	SEKTORY BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO																
	dyplomatyczny	militarny	wywiadowczy	kontrowiadowy	prawa i porządku publicznego	ratownictwa	kulturowy	edukacyjny	socjalny	demograficzny	migracyjny	..	finansowy	energetyczny	transportowy	infrastruktury krytycznej	środowiska naturalnego

CYBERBEZPIECZEŃSTWO

Struktury rządowe

Struktury samorządowe

Podmioty prywatne

Obywatele

WIELOETAPOWOŚĆ (WIELOFAZOWOŚĆ) CYBERBEZPIECZEŃSTWA

REALIZACJA

PRZYGOTOWANIE

Cyberbezpieczeństwo w procesie planowania strategicznego (w cyklu strategicznym)

GLOBALNOŚĆ CYBERBEZPIECZEŃSTWA

TRANSNARODOWOŚĆ

TRANSGRANICZNOŚĆ

TRANSSPOŁĘCZNOŚĆ

TRANSKULTUROWOŚĆ

TRANSCYWILIZACYJNOŚĆ

.....

DOKTRYNA CYBERBEZPIECZEŃSTWA RP

- **Strategiczny cel operacyjny:** zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania Rzeczypospolitej Polskiej w cyberprzestrzeni
 - Ustawa o cyber- w stanach nadzwyczajnych
 - PSDO, plany operacyjne, ćwiczenia – **potrzeba uwzględniania!**
- **Strategiczny cel preparacyjny:** zbudowanie zintegrowanego systemu cyberbezpieczeństwa RP
 - Krajowe Ramy Polityki Cyberbezpieczeństwa RP
 - Rozwój zdolności cyberobrony w siłach zbrojnych (w tym kryptologia!)

PRZYKŁAD PROBLEMU: SUWERENNOŚĆ W CYBERPRZESTRZENI

- **Wysoce z informatyzowane systemy walki i wsparcia (WZSWiW), np.:**
 - **systemy przeciw rakietowe, przeciwlotnicze, broń inteligentna (precyzyjna), bezzałogowce, samoloty, śmigłowce, okręty podwodne (rakiety i torpedy) ...**
- **Pewność wykorzystania takiego sprzętu zależy od pełnego dysponowania ich podsystemami informatycznymi („panowanie cyber/informatyczne”)**
- **Dlatego przy zakupach obcych wysoce z informatyzowanych systemów broni „priorytetem priorytetów” musi być uzyskanie dostępu do tzw. „kodów źródłowych”**

CYBERBEZPIECZEŃSTWO W RAMACH NATO

- Cyberobrona jest **częścią obrony kolektywnej** na podstawie art.5. tak, jak obrona lądzie morzu i w powietrzu (szczyt w Warszawie)
- NATO uznaje, że **prawo międzynarodowe** stosuje się również odpowiednio do cyberprzestrzeni (Podręcznik „talliński” z 2013r.).
- NATO odpowiada za **ochronę własnych sieci** informatycznych oraz **koordynację wysiłków narodowych**, a także rozwój edukacji i ćwiczeń w zakresie cyberobrony.
- **Państwa sojusznicze** zobowiązały się do ochrony swoich sieci, wymiany informacji oraz wzajemnego wsparcia w zakresie cyberobrony (zapobieganie, powstrzymywanie, likwidacja skutków cyberataków), a także rozwijania swoich zdolności kompatybilnych w NATO (Warszawa).
- NATO podpisało porozumienie o **cyber-współpracy z UE (TANDEM)**

CYBERBEZPIECZEŃSTWO W HYBRYDOWEJ ZIMNEJ WOJNIE

- **Cyberbezpieczeństwo – coraz istotniejsza część zmaganiań informacyjnych w warunkach nowej, **hybrydowej zimnej wojny** (cyberinterwencje polityczne, np. w wybory, szpiegostwo gospodarcze, cyberprzestępczość ...)**
- **Potencjał cyberbezpieczeństwa NATO – składnik strategicznej **triady odstraszania**:**
 - **Potencjał informacyjny (komunikacji strategicznej), w tym **cyberbezpieczeństwa (pilna potrzeba budowy!)****
 - **Siły konwencjonalne**
 - **Siły nuklearne: **problem wpływu cyber-środowiska na odstraszanie nuklearne****

DZIĘKUJĘ